

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXA ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru o dată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 25 lei
Cont nr. 49.8.01

Credința noastră

25. Dreptatea

Dumnezeu este iubire. Dumnezeu este dreptate. În Dumnezeu iubirea și dreptatea se împreună. Așa trebuie să fie și în viața noastră: dreptatea și iubirea să se unească. Dreptatea să fie însuflețită de iubire și iubirea să țină seamă de dreptate. Așa cum Dumnezeu este iubire și dreptate, tot așa omul — chip al lui Dumnezeu — trebuie să fie dreptate și iubire. În acest înțeles vom prezenta pe scurt — dreptatea.

Iubirea Tatălui față de noi e nemărginită. Ea ne cheamă să iubim și noi pe tot omul (Matei 5, 43—48). Dar totodată Dumnezeu ne judecă după dreptate. La judecata din urmă vor fi răsplătiți cei ce au ajutat din iubire pe cei în suferință. Această răsplătită o dă Dumnezeu din iubire dar și după dreptate, pentru că e drept ca aceia care au făcut bine semenilor lor să fie răsplătiți după cuviință.

De aceea și noi sîntem chemați să facem binele din iubire și după dreptate. În ce măsură ajutam pe semenii noștri mai mult din iubire sau mai mult din dreptate nu se poate stabili, pentru că sînt cazuri și cazuri. Ceea ce este clar e că întotdeauna iubirea și dreptatea sînt împreună. Astfel după dreptate s-ar putea să aplicăm celor ce au greșit o pedeapsă mai mare, care ține seama numai de faptă. După iubire însă ținem seama și de om, ca să nu-l distrugem, și ne apropiem de inima lui, ca să-l mișcăm sufletește și să-l aducem la calea cea bună.

Nu trebuie însă să ne limităm numai la legătura dintre persoane, la dreptatea iubitoare și la iubirea dreaptă dintre doi sau trei oameni. Aceasta pentru că noi nu sîntem izolați, ci trăim împreună într-o obște, într-o societate. Această trăire în societate este posibilă tot prin împreunarea iubirii cu dreptatea. E un fapt cunoscut că omul nu se dezvoltă prin izolare, ci prin încadrarea în familie, la baza căreia e iubirea, dar și dreptatea (legea), încadrarea în satul, comuna, orașul, țara din care face parte, în toate acestea împletindu-se dreptatea cu iubirea.

Dreptatea e a da fiecăruia ce i se cuvine. Adică a da semenului, celor din familie, obștei și poporului ce li se cuvine. Dar totodată și semenul, familia, obștea și poporul să dea fiecăruia ceea ce i se cuvine. Este astfel o reciprocitate după dreptate între oameni și în viața socială. Această dreptate însă nu exclude iubirea. Astfel ajungem de la dreptatea interindividuală, adică între persoane, la dreptatea socială, adică la rînduiala după dreptatea societății. Aceasta este mai însemnată decît dreptatea individuală. Dreptatea socială e în strînsă legătură cu dreptatea individuală, care de altfel e cuprinsă în dreptatea socială. De aceea se poate afirma că acolo, unde nu există dreptate socială nu există nici dreptate individuală. În cazul cel mai bun e o „dreptate“ de „tocmeală“, de înșelăciune.

Se știe astfel că de-a lungul secolelor au existat orînduiri sociale nedrepte, în care „dreptatea“ era numai de partea celor puternici și poporul era subjugat, neavînd nici un drept. Așa a fost orînduirea sclavagistă, în care sclavii nu aveau nici un drept și puteau fi schingiuiți și uciși fără milă. A venit apoi orînduirea feudală în care stăpînii de moșii întinse, grofii și boierii, exploatau pe iobagi. De aici răscoalele iobagilor împotriva stăpînitorilor feudali.

E destul să amintim răscoala condusă de Horia, Cloșca și Crișan, de revoluția din 1848, ca și de răscoala țaranilor din 1907, ca să ne dăm seama ce grele poveri apăsau pe umerii poporului. Astfel, prin luptele de veacuri poporul a ajuns la bi-

ruință. Astăzi poporul e stăpîn pe soarta sa și își făurește într-un ritm accelerat o nouă viață, o nouă țară — sub îndrumarea Conducătorilor iubii, ridicați din sînul poporului și identificați cu poporul și cu năzuințele lui. Dreptatea socială și solidaritatea tuturor oamenilor muncii sînt o realitate vie. Omul e prețuit pentru ceea ce dăruiește poporului, pentru rodnicia muncii lui, pentru faptul că își pune capacitățile creatoare în slujba patriei, pentru ca această patrie să se înalțe cît mai sus între celelalte popoare ale lumii. Dreptatea e o realitate vie și rodnică prin faptul că fiecare este răsplătit și cinstit după munca lui, după felul cum își îndeplinește datoria obștească acolo unde se află. Și fiecare e prețuit după vrednicia

lui. De asemenea, iubirea de patrie e o realitate vie, care unește întregul popor și îl însuflețește pentru noi realizări. În felul acesta, dreptatea socială și iubirea frățească se împreună pe întreg cuprinsul țării, dînd un avînt deosebit dezvoltării vieții celei noi în unitatea nezdruincinată a tuturor fiilor ei.

Biserica noastră a îndrumat și îndrumează pe credincioși — în temelul Evangheliei lui Iisus, care e iubire, dreptate și pace — ca ei să fie mereu buni fii ai patriei noastre scumpe și să aducă neconținut contribuția lor la propășirea poporului, căci aceasta e porunca vremii noastre și chemarea lui Iisus Hristos la iubire și dreptate, pentru ca viața să se îmbogățească și să se desăvîrșească fără conținere. Fie ca la „dreapta judecată“ să primim de la Domnul Hristos împărăția cea veșnică a iubirii, dreptății și bucuriei! (Matei 25, 31—46).

† NICOLAE
Mitropolitul Ardealului

Sf. Taină a Maslului

În înșirarea obișnuită a Sfintelor Taine, ultima este Sf. Taină a Maslului. Ea este Taina Sfîntă, în care — prin ungera bolnavului cu untdelemn de către preoți, însoțită de rugăciuni — se coboară Harul dumnezeiesc și vindecă bolile lui trupești și sufletești.

Mărturia clasică despre practicarea Maslului ca Taină încă pe timpul Sf. Apostoli o avem la Sf. Iacob: „Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungîndu-l cu untdelemn, în numele Domnului. Și rugăciunea credinței va mîntui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica, și de va fi făcut păcate se vor ierta lui“ (Iacov 5, 14—15).

Din cuvintele acestea rezultă clar și cert că este vorba despre o ceremonie a ungerii cu untdelemn, căreia îi revine un caracter de Taină. Este vorba aici despre un act extern: ungera cu untdelemn, de care se leagă o lucrare mai presus de fire, adică tocmai ceea ce constituie ființa Tainei. Pe de altă parte, dacă considerăm faptul că Iacob nu putea orîndui de la sine o lucrare cu astfel de roade, precum și că convingerea cu care vestește efectele ei supranaturale nu se poate explica altfel, decît prin aceea că Sf. Apostol știa că ungera bisericească cu untdelemn este un act orînduit în Biserica de către Iisus Hristos, ne dăm seama că avem în locul acesta o mărturie suficientă despre originea sau instituirea dumnezeiască a acestei Sf. Taine. (Andrutos Hristu: Dogmatica Bisericii Ortodoxe Răsăritene. Trad. de Dr. Dumitru Stăniloae, Sibiu, 1930, p. 426 sq.)

Că Sf. Taină a Maslului a fost instituită de către Mîntuitorul și practică de către Sf. Apostoli, faptul acesta rezultă din spusele Sf. Scripturi despre Sf. Apostoli: „Și ieșind, ei propovăduiau să se pocăiască. Și scoteau mulți demoni și ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i vindecau“ (Marcu 6, 12—13). La porunca Mîntuitorului, Sf. Apostoli practica ungera cu untdelemn, prin care se împărțea darul vindecător al Sf. Duh. Ceea ce însemnează că este o Sf. Taină.

Sf. Taină a Maslului este săvîrșită de către mai mulți preoți (temeiuri: Marcu 6, 12—13 și Iacov 5, 14). După predania veche a Bisericii, pentru săvîrșirea Sf. Maslu trebuiesc șapte preoți, care închipuiesc cele șapte daruri ale Sf. Duh (Is. 11, 2—3; IV Regi 4, 34—35; Iosua Navi 6, 13—16; III Regi 18, 42—45). La nevoie, însă, poate fi săvîrșit și de mai puțini preoți: trei (pentru numărul Sf. Treimi) sau cel puțin doi. Dar un singur preot nu poate săvîrși Sf. Taină a Maslului, căci

Sf. Apostol ne spune să chemăm pe „preoții Bisericii“ (Iac. 5, 14).

Întrucît prin Sf. Taină a Maslului se împărtășește nu numai tămăduirea de bolile trupului, ci și iertarea păcatelor, această Sf. Taină se poate săvîrși nu numai pentru cei bolnavi, ci și pentru cei sănătoși și nu numai odată, ci de mai multe ori. Ea se săvîrșește și pentru cei ce au vreo boală sufletească sau sufăr urmările vreunei astfel de boli în viața lor. Pentru că cuvîntul „bolnav“ din textul clasic de la Iacov 5, 14 nu exprimă numai o boală trupească, ci în aceeași măsură și o boală sufletească. Cu atît mai mult, cu cît aici este vorba și despre „mîntuire“ și despre „iertarea păcatelor“, alături de vindecarea de vreo boală trupească (ridicarea din pat).

Cu toate că are aceste temeuri în Sf. Scriptură, unii credincioși creștini neagă Sf. Maslu caracterul de Taină Sfîntă și îndreaptă împotriva lui următoarele obiecțiuni (Le prezentăm după: Prot. Dr. P. Deheleanu, Manual de Sectologie, Arad, 1948, p. 415—417):

1. Sf. Scriptură nu ne spune nicăieri că Sf. Maslu ar fi fost instituit de către Mîntuitorul ca Taină Sfîntă. De aceea, Sf. Maslu nu poate fi admis și mai ales nu poate fi socotit ca Taină Sfîntă.

Este adevărat că nu există în Sf. Scriptură mărturii directe despre instituirea Sf. Maslu de către Domnul Iisus Hristos. Într-adevăr, Sf. Scriptură nu ne amintește direct despre data și împrejurările instituirii acestei Sf. Taine. Dar această instituire rezultă indirect și cert din: a) faptul că această Sf. Taină a fost săvîrșită de către Sf. Apostoli, care au avut direct însărcinarea de a o săvîrși chiar ei (Marcu 6, 12—13); b) faptul că a fost practică încă pe vremea Sf. Apostoli, întrucît Sf. Apostol Iacob ne vorbește despre ea ca despre ceva existent și cunoscut (Iacov 5, 14—15). Nu ne putem închipui că Sf. Apostoli ar fi orînduit de la sine o lucrare cu astfel de efecte și nici că ar fi săvîrșit ceva ce n-ar fi avut temei în cuvintele Mîntuitorului sau în orînduirea așezată de El.

2. Maslul n-a fost o Sf. Taină, ci numai o simplă ungeră simbolică sau și numai o punere a mîinilor de către Sf. Apostoli pe cei bolnavi spre a le împărțasi acestora darurile vindecării pe care le aveau. De aceea, vindecările puteau fi săvîrșite și fără untdelemn. Căci lucrul principal era rugăciunea. Untdelemnul putea fi folosit și putea fi omis, pentru că vindecări s-au săvîrșit și fără untdelemn (Marcu 16, 18; F. Ap. 28, 8 ș. a.).

(Continuare în pag. 4)

150 ani de la sfințirea

Bisericii din Streza-Cirțșoara, prot. Sibiu

Biserica ortodoxă cu hramul „Bunavestire” — monument de arhitectură nr. 2711 din comuna Cirțșoara, parohia Streza-Cirțșoara, județul Sibiu — împlineste în acest an un veac și jumătate de la terminarea construcției și sfințirea ei, după cum se atestă în pisană scrisă în frescă deasupra ușii de intrare în naos, care are următorul text:

„Cu ajutoru lui Dumnezeu am zidit și am zugrăvit această sfință biserică cu toată cheltuiala satului. Anu 1824 august zi 2.”

Originea satului Streza-Cirțșoara se pierde în negura vremurilor, în legende, care, după cum știm, au și un simbul de adevăr: Doi ciobani, frații Streza și Oprea, s-au retras cu turmele lor din calea năvălitorilor și s-au așezat în acest loc, unul de-a dreapta, celălalt de-a stînga rîului Bilea, punînd temelie satului.

La o depărtare de cca 4 km de comună, se află ruinele unei mănăstiri, construite de Mircea cel Bătrîn, voievodul Țării Românești, în anul 1389 și distrusă de generalul Bucow, în anii 1761—1762, atunci cînd se forța trecerea românilor din Transilvania de la Ortodoxie la Catholicism.

Pe hotarul satului Cirțșoara, la poalele munților Făgărașului, în gura văii Seaca, într-un loc numit „Piscul Mănăstirii”, exista odinioară un schit, care a avut aceeași soartă ca și mănăstirea zidită de Mircea cel Bătrîn.

Arhivele Statului din București păstrează un hrisov original, dat și semnat de Radu cel Frumos, voievodul Țării Românești, în 17 mai 1473, în care este atestat, între alte sate din Țara Făgărașului, și satul Cirțșoara.

În cartea sa „Istoria românilor sub Mihai Vodă Viteazul”, istoricul N. Bălcescu arată că Mihai Viteazul, înainte de a da bătălia de la Șelimbăr, a făcut în octombrie 1599 un popas de tabără la Cirțșoara, fapt transmis și de tradiția orală a satului.

Urbariul familiei Teleki, care în 1801 stăpînea satul Cirțșoara, menționează numirile toponimice ale părților de hotar ale satului, transcris în limba română, așa cum se cunosc și se folosesc și în vremea noastră, mărturie că primii stăpîni ai acestor locuri, care au dat nume acestora, erau români.

Înainte de 1848, locuitorii satului erau iobagi pe moșia grofilor din familia Teleki, satul nefiind grăniceresc, ca altele din Țara Făgărașului.

Prin așezarea sa geografică, satul este legat de stațiunea turistică Bilea.

Personalități celebre din Cirțșoara au făcut ca această localitate să fie cunoscută în țară și peste hotare. Dintre acestea amintim pe Badea Ciștan (1849—1911), patriot luminat și propagandist al culturii românești, bibliofil și luptător pentru drepturile naționale ale românilor din Transilvania; Matei Purcariu-Țimforea (1836—1906), apreciat ca un iscusit zugrav de icoane pe sticlă, care împreună cu fiul său, Ioan Purcariu, au făcut din Cirțșoara un centru însemnat de pictură pe sticlă. Altă personalitate originară din Cirțșoara a fost arhiepiscopul Teodor Scorobet-Rășinăreanul (1883—1966), episcop-vicar al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu.

Biserica parohială cu hramul „Bunavestire”, clădită pe locul alteia, mai vechi, din lemn, cum erau atunci toate casele din sat, a fost începută în anul 1818, iar turnul ei, care face corp comun cu clădirea bisericii, a fost terminat în 1821. Pictura bisericii, după cum glăsuiește pisană amintită, a fost terminată în 1824, din daniile enoriașilor, iobagi săraci.

Clădirea bisericii, în formă de navă, este împărțită în altar, naos și pronaos, separate între ele prin zid și avînd un pridvor sub turn.

Pereții interiori ai bisericii sînt în întregime pictați în frescă de meșterii din familia de zugravi Grecu din satul Săsaș, respectînd rînduiala iconografiei ortodoxe tradiționale.

Pridvorul de sub turn are picturi în frescă, cu scene care redau idei sociale și morale, biciuite de autorii lor. Pe fațada exterioară sudică a pridvorului este zugrăvită imaginea Maicii Domnului, șezînd pe tron cu Pruncul în brațe.

În curtea bisericii este o troiță din piatră și cărămidă cu o cruce din piatră, zugrăvită de Matei Țimforea cu teme Răstignirea și Botezul Domnului.

Inventarul bisericii cuprinde pe lângă cărți vechi românești, ca de ex. Ciaslov (Țirgoviste, 1715), Penticostarion (Rîmnic, 1743), Antologhion (Rîmnic, 1745), Octoih (București, 1746), Mărgăritare

(București, 1746), Evanghelie (București, 1750) ș. a. și o serie de icoane pe sticlă de ale lui Matei Țimforea, pictate între 1866—1903.

Dintre preoții slujitori ai bisericii din Cirțșoara, amintim pe Aldea, Ioan, Matei, Matei și Gheorghe Banciu, care s-au succedat între 1852—1877, după cum ne arată o însemnare făcută pe Evanghelia din București 1750. Se cunosc apoi preoții parohi Pavel Monea (1881—1920), Victor Vulcan, administrator parohial (1920—1929), Alexandru Sasu (1929—1944), iar din 1945 preotul Liviu Scorobet.

Clopotul cel mare al bisericii a fost luat în timpul primului război mondial de armata germană

pentru fabricarea de obuze. În locul acestui clopot, credincioșii satului, cu ajutorul fraților români din America, au cumpărat alt clopot, a cărui rezonanță a fost armonizată de profesorul Candid Popa de la Academia teologică din Sibiu, originar și el din Cirțșoara.

În anul 1933, s-au făcut reparații la exteriorul bisericii și s-a curățat pictura ei. În 1943—1944, cu ajutorul primit de la Ministerul Cultelor, s-au făcut noi reparații la exteriorul clădirii. În 1945 s-au montat jghiaburi și burlane din tablă pentru scurgerea apei de la strașină, iar în 1971, s-a introdus, prin contribuția enoriașilor, iluminatul electric în biserică.

În prezent, se execută reparații la exteriorul bisericii.

Preot Liviu Scorobet

Virtutea bărbăției

Înșușirile morale sau virtuțile sînt diademele care alcătuiesc aureola sau frumusețea sufletească a omului. Ele sînt adevărate comori și bogății sufletești, care înfrumusețează viața omenească și o fac să crească și să se dezvolte sub lumina și căldura unui ideal superior.

Între virtuțile creștine, un loc important îl ocupă bărbăția morală, care se arată prin tăria și echilibrul sufletesc pe care-l dovedește adevăratul credincios în fața suferințelor, a durerilor trupești sau sufletești. Importanța și rostul mare al acestei virtuți a bărbăției morale reiese mai ales din urmările nefaste pe care le observăm la acei oameni lipsiți de această virtute. Sînt oameni, care în cele mai mici încercări, suferințe și nenorociri, ajung la descurajări, la deznădejdi care le vestejesc tot elanul și lupta vieții. Sînt alții care în cele mai mari și neînchipuite suferințe și încercări își regăsesc o seninătate și liniște sufletească, vrednică de admirat, de cinstit și de urmat.

Un creștin adevărat este un om optimist, un suflet tare, un caracter moral încercat, un ostaș înarmat cu armele lui Dumnezeu: încins cu adevărul, îmbrăcat cu platoșa dreptății, cu Evanghelia păcii, apărut cu pavăza credinței, cu coiful mîntuirii, cu sabia Duhului Sfînt, care este cuvîntul lui Dumnezeu, cu rugăciunea, cu privegherea și cu răbdarea, mărturisind cu pilda vieții urmarea Domnului Hristos (Efes. 6, 10—20).

Cea mai înaltă pildă și izvor de tărie morală o găsim în viața lui Iisus Hristos, care a biruit ca nimeni altul suferința, iadul și moartea. Avîndu-l pe El țintă și îndemn, întreg șirul nesfîrșit al drepților, proorocilor, apostolilor și mucenicilor, ne-au rămas pentru totdeauna „pildă de suferință și îndelungă răbdare” (Iacov 5, 10). Dreptul Iov își pierde averea, familia și sănătatea și totuși nu disperează, ci rabdă pînă la capăt, exclamînd: „Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvîntat” (Iov 1, 21). Sf. Apostol Pavel, în fața morții mucenicești, zice: „Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvîrșit, credința am păzit, de acum mi s-a gătit cununa dreptății pe care mi-o va da mie Domnul” (II Tim. 4, 7—8).

Sînt nenumărate asemenea exemple în istoria Bisericii și a vieții creștine. Le întîlnim adesea în viața unor semeni de-ai noștri mai încercați, care zac pe patul suferinței de mulți ani. Un asemenea caz a fost viața bolnavului Gheorghe Bădilă din Avrig, care și-a găsit sfîrșitul după o suferință chinuitoare și nespuse de grea pe care a purtat-o pe patul său cu credință, cu răbdare și mulțumire 42 de ani împliniți.

Mulți l-au cunoscut, mulți l-au vizitat, mulți l-au ajutat, dar mai presus de toate, mulți l-au admirat și prețuit pentru seninătatea credinței lui, pentru optimismul robust și echilibrat al sufletului său.

S-a născut în 20 martie 1915 și la vîrsta de 16—17 ani a fost lovit de o paralizie totală, numai mîinile din cot și ochii în cap mai simțeau binefacerea mișcării. Părinții au făcut toate eforturile și după cîțiva ani de tratament în clinicile de specialitate din București, nici un semn de îmbunătățire nu s-a observat.

Readus acasă, tînarul greu încercat se resemnează, se întărește prin credință, prin rugăciune, prin asistența Bisericii și prin lecturile din Sf. Scriptură și Sf. Părinți. Ajunge să înțeleagă rostul și chemarea suferinței în lumina Evangheliei Domnului Hristos. Luminat de suferința și crucea Domnului, el se simte un smerit ucenic, care se regăsește

mîngîiat și îmbărbătat în urmarea Domnului Hristos.

Echilibrul și liniștea lui sufletească sînt susținute și întărite de ocrotirea pronică dumnezeiești, care trimite la căpătîiul suferinței lui credincioși buni și generoși, prin ajutorul cărora își ușurează lipsurile și durerile. Dar prin exemplul viu al seninătății, al optimismului și tăriei morale care îi radiau fața, după zeci de ani de paralizie totală, el devine un îndemn, o chemare și un izvor de putere morală pentru cei ce-l cunosc și aud de el. De pe patul acestei grele suferințe, el dă sfat de încurajare, de credință, de răbdare și de bărbăție în lupta vieții, încît în fața încercărilor lui pălește orice întristare, orice descurajare din sufletul celor ce-l cercetează.

„Mulțumesc lui Dumnezeu, că mi-a dat această încercare, căci m-a învrednicit să-i urmez Lui spre Golgota pătimirii, spre nădejdea învierii și preamării cu El” — zicea el adesea. În aceste simțăminte ale credinței lămurite în focul suferinței, sufletul lui devine receptiv la mîngîieri și bucurii cerești, exprimate într-un întreg caiet de versuri, din care emană mult optimism și încredere în viață, în Dumnezeu, în puterea binelui.

După ce 42 de ani împliniți a așteptat credinciosul nostru Gheorghe Bădilă, bolnavul din Avrig, clipa ușurării de povara suferinței, în una din zilele lui decembrie ale anului 1973, a trecut la Domnul, cel care l-a iubit și întărit mult, fiind prohodit în biserica din Avrig.

Pr. F. C.

Cuvîntul

*Cuvîntul tău să fie
ca ploaia pe ogor,
la fel ca apa vie
neprihănit izvor.*

*Să nu-ți fie cuvîntul
pustiu ca un ghețar
pe care trece vîntul,
ci el să fie jar.*

*Cuvîntul ce rănește
să nu îl spui nicicînd,
mai bine îl oprește
pe undeva, prin gînd.*

*Cuvîntul e săgeată,
pornînd pieptiș din arc,
și-o forță minunată
ca-n bazme, — tunet larg.*

*Să mute poate un munte
cînd e credință-n el;
el poate și o punte
să fie, — un inel.*

*Să căutați în lumea asta
cuvîntul lui Iisus,
căci el cuprinde vasta
chemare înspre Sus!*

Preot Nicolae Modoiu

Popa Tunsu

Mai anii trecuți cutreieram munții Gurghiului, de la stîna la stîna să culeg folclor. Era o noapte de vară tîrzie. Bădea Ion din satul Chinceș, un om înalt, crescut de mic în urma turmelor de oi, știa multe povestiri auzite de la ciobanii bătrîni în anii copilăriei, multe povestiri despre acei care de bună voie și cu propria lor mîna și-au pus crucea neamului în spate și au urcat-o pe dealul Golgotei.

În seara aceea îmi povestea despre un popă poreclit Tunsu, de loc de prin părțile Sibiului. Cică l-a tuns vlădica Aron al Blaiului, că s-a sfințit preot în Țara Românească și n-a vrut să-și lase credința străbună.

Spunea tetea Ion cu glasul jos și rar: Ziceau bătrîni că în fiecare an la 20 iulie în satul Sîmpetru de Cîmpie era mare tîrg de țară și se strîngeau acolo români de prin toate văile Transilvaniei. Atunci, în acel an, era mare dezbinare între români. Împăratul din Beci a dat ordin ca românii să-și părăsească credința străbună și să treacă la altă credință, adusă de aiurea. Popa Tunsu s-a dus la acel tîrg al Sîmpetruului. Înconjurat de cîțiva oameni pe care îi avea prieteni, și-a făcut o tribună în mijlocul tîrgului și a-nceput să vorbească oamenilor: „Oameni buni, nu vă lăsați credința străbună, nu vă lăsați limba și datinile strămoșești. Țineți minte de la mine, un neam nu poate muri, cît timp își păstrează limba, credința, portul și datinile străbune. Sînt între noi oameni slabi de înger, s-au înspăimîntat de greutăți, dar omule gîndește-te, mîine poate vei fi întrebat: Ce-ai făcut pentru cei ce zac în lanțuri, ce-ai făcut pentru idealul celor de pe mormintele cărora seceri grîul și mîncînci pîinea? Vrei ca limba mamei tale care ți-a dat țîță, limba aceleia care te-a sărutat cu dragoste pentru prima dată, aducîndu-te pe lume s-o înlături din graiul tău pentru o bucată de pîine, cîștigată cu fruntea plecată în țărîna, în fața unui dușman de veacuri? Nu vă lăsați limba și credința oameni buni, mai bine să murim cu fața curată, senină, așa cum spun bătrîni că a murit viteazul nostru crai Decebal.“

Printre oameni trecu un fior, ce se transformă într-un murmur izvorît parcă din adîncimile pămîntului.

Dintr-un grup de oameni ce stătea mai la o parte de mulțime s-au desprins doi oameni. După îmbrăcăminte se vedeau că sînt orășeni, s-au oprit lîngă popa Tunsu și l-au întrebat:

— Cine te-a împuternicit pe dumneata să vorbești asemenea vorbe în fața mulțimii? Ai cumva vreo învoială cu stăpînirea acestui ținut?

Preotul i-a privit cu dispreț, întrebîndu-i: Dar domniile voastre cine sînteți, nu cumva din cei care și-au vîndut credința și portul pentru un colț de pîine căzut de la masa stăpînului?

— Noi sîntem oamenii stăpînirii.

La care stăpîni răspunse Tunsu, la aceia care storc sudoarea neamului românesc, la acei care ne-au răpit toate drepturile, la aceia care ne prind la plug, să tragem brazdă peste mormintele străbune, la acei aduși de vînturi...? Țineți minte domnilor, eu vorbesc în numele acestui popor oprimat și oropsit pe care stăpînii voștri doresc să-l dezbină pentru a-l distruge. Eu nu mă speriu dacă îmi spuneți de armată. Oricît de grea va fi lupta vom cîștiga.

Cei doi s-au retras în huiduile poporului, lîngă ceata lor, dispărînd apoi cu toții spre primărie.

Către seară popa Tunsu s-a coborît de pe scenă și împreună cu un grup de oameni s-au urcat într-o căruță și au mers în Fînețele Pogăcei la un bun român.

Grofii au trimis o ștafetă la Tg. Mureș, au cerut armată care a pornit spre Pogăceaua. Noaptea pe cînd popa Tunsu dormea, jandarmii cu pene de cocș au bătut la ușă, strigînd la Tunsu să se predea. Preotul Tunsu a strigat din casă: — „Nu mă predau nici mort, chiar dacă pe mine veți pune mîna în astă seară și mă veți ucide, mort mă veți îngenușea, dar neamul românesc nu-l veți putea nicîcînd.“ După ce Tunsu a fost legat, jandarmii au strîns toate cărțile din casă, le-au aruncat în mijlocul casei și le-au dat foc.

Popa Tunsu, legat cu călușul în gură, fu azvîrlit într-o căruță, iar celor care au fost în casă cu el, printre care era și unul Dumitru Ciurba din Chinceș, le-au legat mîinile la spate de căruță, iar peste gură au fost legați cu bucăți de pînză. Căruța, înconjurată de jandarmi, a pornit spre Reghin.

Drumul a fost greu. În fața grupei de prizonieri mergeau patru, prin sate s-a lăsat un zvon că va

trece un convoi de jandarmi care duc niște criminali la temnița din Reghin. La Reghin au ajuns noaptea. Încă din dealul Fărăgăului, Dumitru Ciurba a reușit să scape, profitînd de o clipă de neatenție a jandarmilor și de întunericul nopții. Luînd un cal de la un prieten din Fărăgău a ajuns în satele de pe Mureș, spunîndu-le la oameni adevărul. Oamenii în miez de noapte s-au sculat cu furci și coase să-l scape pe Tunsu. Temnița din Reghin era la Apalina într-o cameră a castelului comitelui Husar. Convoitul cu deținuții a bătut la poarta castelului la trei după miezul nopții. Husar a ieșit personal la poartă și le-a spus:

— Mergeți de la mine, că de m-or afla românii că l-ați adus aici îmi vor aprinde tot iosagul.

Din ordinul șefului de jandarmi, toți care au fost arestați odată cu popa Tunsu au fost pușcați în marginea satului Apalina, la locul numit „la morți“, doar singur preotul, aruncat într-o căruță urmat de o ceată de jandarmi, schimbați în haine iobăgești, a pornit spre temnița cea mare din Tg. Mureș, unde-l așteptau lanțurile și chinul. Cînd convoitul a ajuns la Iernuțeni s-a întîlnit cu o ceată de iobagi răsculați pentru a-l scăpa pe Tunsu, condus de Teodor Bugnaru din Petelea. Răsculații au oprit căruța și au întrebat: Cine sînteți? Unul dintre jandarmi care știa românește le răspunse:

— Sîtem niște sărmane slugi de la castelul domnului Husar, mergem cu mîncare la ciobanii din Crîstîgi. Bucnaru i-a întrebat dacă nu au văzut cumva pe jandarmii care l-au arestat pe Tunsu. I s-a răspuns că i-au văzut, erau tare mulți jan-

darmi, dar s-au întors cu el și au plecat spre Breaza.

Iobagii au plecat spre Breaza unde, de la un alt grup de răsculați din Curticap, aflară adevărul. Dar era prea tîrziu, sărmanul preot era în lanțurile temniței din Tg. Mureș, primea la două zile odată mîncare și de trei ori pe zi bătaie.

— Măria sa îți trimite vorbă, treci la noua credință sau ba?

— Eu nu cunosc decît o credință singură în Hristos, răspundea Tunsu. În aceea au murit moșii și strămoșii mei și în aceea voi muri și eu, și vor muri urmașii urmașilor mei.

— Dacă și acuma te încăpățînezi să ascuți ordinul măriei sale, măria sa îți poruncește să-ți spui ultima dorință.

— Dorința mea-i să desființez iobăgia, să se reducă birurile și zilele de clacă. Apoi mai am o dorință, nu mă interesează ce se va întîmpla cu mine, dar să dea libertate poporului român...

În acele zile sub zidurile cetății din Tg. Mureș au început să bată tobele, iar sărmanul Tunsu a fost scos din temniță, lungit pe o masă de stejar, legat la cap, mîini și picioare și i s-a turnat în gură o cană de plumb topit. După moarte, noaptea, cică a fost scos pe ascuns și îngropat undeva la marginea orașului, într-un loc necunoscut.

Cînd bătrînul a terminat povestea, ochii îi avea scldați în rouă, ai cărei stropi curgeau peste fața cutată de vreme.

Este și aceasta o întîmplare dintre multele știute și neștiute, din care vedem jertfele înaintașilor noștri pentru a-și păstra Legea și graiul, pentru ca noi cei de astăzi să trăim într-o singură țară, liberă și prosperă.

D. Boieru-Hodăceanu

„Plecarea Vlașinilor“

De curînd, în editura Minerva din București, a apărut romanul „Plecarea Vlașinilor“ de Ioana Postelnicu, roman care se află la a III-a ediție.

Pentru noi ca cetățeni și fii ai Bisericii, cartea prezintă o mare importanță, căci acțiunea romanului se petrece în timpul domniei capricioasei Maria Terezia și la începutul domniei fiului său Iosif, cînd Transilvania făcea parte din imperiul austro-ungar, perioadă în care românii nu erau recunoscuți ca națiune, ducînd povara unei triple apăsări: naționale, sociale și religioase.

Undeva în munții din vecinătatea Sibiului se afla și satul Vlașini, localitate cu veche tradiție în oierit, căci de la părinți la copii se transmitea neîntrerupt această îndeletnicire. Mai mult, toți locuitorii satului alcătuiau o comunitate, care era condusă de un consiliu, format din mai marele jude și alți cîțiva juzi, care judecau toate pricinile dintre membri obștei și se îngrijeau de bunul mers al ei.

Pînă la Maria Terezia vlașinii trăiseră netulburăți în credința ortodoxă, moștenită de la moșii și strămoșii lor. La îndemnul unui sftenic, împărăteasa dispune ca toți valahii să treacă la legea papistăsească, pentru ca astfel să pună mai ușor stăpînire pe ei, uitîndu-și limba, obiceiurile și neamul.

Pentru a reuși mai ușor acest lucru, stăpînirea de la Viena a trecut munții „în dar“ conducerii de la Sibiu, care la rîndul ei pretindea pentru pășunat o arendă mare. Ba mai mult, stăpînirea a făgăduit că dacă vor trece la uniație, vlahilor li se vor ușura dările și se vor bucura de anumite favoruri.

Dar atît impunerea legii catolice cît și arendarea munților s-a lovit de hotărîrea de nezdruccinat a vlașinilor, care n-au acceptat sub nici o formă vreun compromis, chiar dacă acest refuz avea să atragă asupra lor situații de constrîngere, jigniri, maltratări sau chiar martirajul.

Eroul principal al acțiunii este întreaga obște a vlașinilor. Totuși din această comunitate se detașează ca persoană cu calități minunate figura baciului Alexa Banu, conducătorul obștei, cel pe care toată lumea îl stima și-l respecta, pentru că era cu totul dăruit intereselor ei, fiind neîngăduitor nici cu fiul sau străinul, cu risipa sau înșelăciunea.

În declarații era categoric: „Nu am decît un suflet pe care îl păstrez pentru mine și nici o putere omenească nu-l poate îndoii în credința lui. Cît privește pășunile, ale noastre sînt și ale noastre rămîn... Nu-i putere să ne desfacă de ele...“ (p. 37).

De asemenea în hotărîri era neîndoelnic: „Nu ne pierdem nici o lege, mă. Musai să le arătăm că sîntem tari ca cremene... Așa e pămîntul nostru... Astea sînt plaiurile noastre... Stăm într-ale noastre cum stau oamenii prin alte părți.

Sîntem cîtă frunză și iarbă în țara asta... Alte neamuri au răsărit între noi“ (p. 209).

De asemenea îl consultă în toate problemele și pe părintele Gherasim și nu se dă în lături de a cere oamenilor stăpînirii anumite înlesniri sau de a fi în fruntea unei delegații la Cetate (Sibiu) pentru a cere ușurarea dijmelor.

Fiind închis, tot timpul se gîndește la soarta obștei. Cu ocazia banchetului instalării noului împărat la Viena, paznicii închisorii îmbătîndu-se, primește în rația de pîine o pilă cu care își face loc prin sîrmă și evadează. Nu merge direct în sat ci în munți, căci numai aici se simte bine și în siguranță și de acolo ia contact cu obștea. Tot de aici organizează plecarea în „Țară“, deci trecerea munților. Planul evadării eșuiază deoarece sînt trădați de către Branga și în noaptea trecerii sînt prinși. Judele Alexa în fața cenderului Ianek ia toată răspunderea asupra sa, declarînd: „Eu sînt fruntea obștei... Vinovat de toate cîte s-au întîmplat nu sînt decît eu domnule... Plătesc cu capul meu. E destul“ (p. 503).

Judele Alexa împreună cu preoteasa Paraschiva, Iustina și Sorița, care au avut curajul să-l înfrunte pe omul stăpînirii, au suferit moarte martirică; el prin tragere pe roată, iar cele trei femei prin înghețare, în iarnă grea fiind udate cu gălețile cu apă. Prin calitățile sale de apărător al Legii străbune și binelui general *Baciul Alexa* poate sta alături de marele erou al moșilor *Horia*.

Autoarea romanului este nepoată de fiu a baciului Alexa Banu, eroul principal al cărții. Astfel s-a născut în ea dorința ca să scoată la lumină „întîmplările dramatice ale neamului transilvan, să arate cu cîtă dîrzenie, vitejie, nădejde, credință și suferință, s-au zidit strămoșii noștri, pentru a apăra perenitatea neamului și-a fruntariilor noastre“ (p. 7).

După un lucru neîntrerupt și săvîrșit cu migală timp de 20 de ani, în martie 1964 a văzut concretizată în scris și realizată în mod practic frumoasa sa dorință și nobila sa îndatorire prin tipărirea cărții, urmașa vlașinilor de odinioară arătînd contemporanilor și posterității „din ce neam mîndru și dîrz ne tragem“ (p. 9).

Cartea „Plecarea Vlașinilor“ a fost valorificată pentru scenă într-o admirabilă dramatizare, intitulată „Munții“, scrisă de Maria Bratei și pusă în scenă la Teatrul Național din Sibiu de către Marietta Sadova, muzica aparținînd P. C. prof. Gh. Șoima de la Institutul nostru Teologic din Sibiu.

Citînd cartea și vizionînd piesa „Munții“ rămînem în minte cu un edificator fragment din istoria zbuciumată a înaintașilor noștri de pe meleagurile Transilvaniei.

(Continuare în pag. 4)

GRIGORE NICOARĂ

Preot-protopop

Nu va fi greu pentru mine să zugrăvesc medalionul tatălui meu. Cu atât mai mult cu cât douăzeci de ani, adică primele două decade ale vieții mele, i-am trăit sub părinteasca sa îngrijire și sub înțeleapta sa îndrumare.

S-a născut în comuna Rîpa de sus (Vătava), județul Mureș, în anul 1866.

Tatăl său, fiind om înstărit, l-a dat la școală în comuna învecinată, unde a stat patru ani în cvartir (în gazdă) la învățătorul său, Cincea. Acesta văzînd istețimea băiatului a sfătuit pe tatăl său să-l poarte la școlile din Năsăud.

La aceste școli a studiat Elie Miron Cristea, originar din Toplița, care mai târziu a ajuns episcop de Caransebeș și apoi primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

La aceste școli au studiat ceva mai târziu, Gheorghe Coșbuc și scriitorul Liviu Rebreanu.

Tatăl meu spunea adeseori cu câtă greutate trebuia să învețe la Năsăud. Nu școala și învățatul constituiau greutatea, ci faptul că nu exista internat în Năsăud. Erau nevoiți să stea în gazdă (cvartir) la o casă particulară, dar aceasta nu se angaja să le dea hrană. Toată hrana trebuiau să și-o ducă de acasă. Distanța dintre Năsăud și Rîpa era destul de mare, 150 km, așa că nu se puteau face multe „plimbări“. Din acest motiv, la începutul anului școlar trebuia să ducă alimente pe un an școlar întreg. Iarna nu se putea pleca acasă, iar la al treilea trimestru se apropiu examenele de la finea anului școlar. Din aceste motive, toamna se ducea un sac cu făină de grâu pentru pîine, un sac cu făină de mălai, o berbință de brînză, altele cu lapte de oi, apoi șuncă, ouă etc., toate calculate pe zile și pe luni. Unele alimente, spre finea anului școlar, se alterau. Mai ales laptele de oi se înnăcrea, iar aciditatea i-a cauzat lui Grigore dureri de stomac, încît a rămas cu ele pe toată durata vieții.

Anii școlari treceau repede. Elevul Grigore era foarte silitor la carte și se număra între cei mai buni școlari.

După terminarea liceului a urmat Teologia de la Sibiu, unde de asemenea se ducea cu căruța.

După terminarea Teologiei din Sibiu, a fost trimis la Brețcu, în valea Oituzului. În epoca respectivă, teologii erau obligați să presteze servicii de institutor (dascăl) la unele din școlile de la sate, susținute de Biserică.

Unii dintre școlarii români, după bacalaureat, îmbrățișau slujba preotească.

Așa stau lucrurile și cu preotul Grigore, care a plecat cu căruța din mijlocul Transilvaniei, la marginea ei de la Oituz. Aici a învățat pe copiii satului, timp de un an, scrisul și istoria românească.

Al doilea an de practică a trebuit să-l trăiască în comuna Hodac, ca învățător. Am cunoscut mai mulți hodăceni care au fost elevi de ai tatălui meu pe cînd era acolo învățător, ca cleric absolut.

Aici la Hodac a cunoscut pe fiica preotului Ioan Petru din Ibănești, cu numele Elena, care era frumoasă ca Helena lui Homer din Iliada și Odiseia.

La sfîrșitul anului școlar 1890 Grigore se căsătorește cu frumoasa Elena și este sfințit preot la Sibiu. A fost ales preot în satul Pietriș (Cueșdiu), de pe Mureș, aproape de Deda.

În această comună trăia marele proprietar de moșii și păduri Gheorghe Șandor. La început, preotul Grigore locuiește în comuna sa natală, în Rîpa, împreună cu părinții care ar fi dorit mult să fie acolo preot fiul lor. Dar acolo era deja un preot, Nicolae Gliga. În Rîpa s-a născut sora Letiția.

După un an, se termină casa parohială din Pietriș și preotul Grigore se stabilește acolo. În anul 1893 s-a născut în Pietriș fiul Eugen-Virgil. În anul 1895 s-a născut Eleonora.

În Ibănești, fiind comuna foarte mare, existau doi preoți. Cel bătrîn s-a mutat de la cele pămîntești la cele cerești. Nu peste mult s-a deschis concurs pentru parohia văduvită și la alegeri preotul Grigore a întrunit sufragii mai multe.

Din Pietriș, preotul Grigore s-a mutat la Ibănești. S-a creat astfel o situație interesantă, din care ar rezulta că parohiile păreau legate, uneori, de preotese. Iată cum:

Preotul Nicolae Gliga era originar din Ibănești. S-a însurat cu fiica notarului din Vătava, Aurelia Popescu.

Preotul Grigore Nicoară era originar din Rîpa de Sus și s-a însurat cu fiica preotului din Ibănești.

A ajuns preot în Ibănești, iar ibăneșteanul preot N. Gliga a ajuns preot în Rîpa de Sus.

În parohia Ibănești, preotul Grigore își arată toată iscusința sa de om cu carte.

Sub conducerea sa se zidește biserica din Ibănești cu 17 mii florini aur. Dezvoltă o pastorație și o activitate extraordinară, care se va vedea în cele ce urmează.

Încă tînăr fiind, este ales notar (secretar) al protopopiatului Reghin. Organizează și conduce cancelaria tractului (districtului), cu registre multe și complicate. Conduce și viața bisericească din parohiile districtului.

Este ales președinte al „Astrei“ culturale din districtul Gurghiului, organizează șezători, conferințe, coruri, serbări și petreceri cu piese de teatru și dansuri. În fiecare comună se înființează biblioteci, se înscriu membri la publicațiile „Astrei“.

Conduce întreaga comună Ibănești, fiind ales președinte al comitetului de conducere al sfatului comunal. Lucrează la primăria comunală, unde numai el se pricepea să întocmească actele și hărțile topografice. Ca un adevărat inginer, măsoară terenurile, întocmește hărți topografice și redactează contracte de vânzare-cumpărare cu schițe, hărți, pe care judecătoria din Reghin le aprobă.

Construiește o mică fabrică de cherestea, cu forță acvatică. Din bîrne și copaci face scînduri, grinzi, pe care le valorifică.

Introduce de-a lungul comunei un canal cu apă din riu.

Pentru biserică, procură clopote mari, de lingă Viena.

În cadrele băncii de la Sibiu (Albina), face asigurări de construcții contra incendiilor.

În comună este chemat la patul bolnavilor nu numai ca doctor sufletesc, ci și ca doctor trupesc. Prescrie și aplică cele mai diferite tratamente, după ce consultă volumul de sfaturi medicale scris de Kneipp. Cura lui Kneipp aplică hidrotterapia în foarte multe afecțiuni prin comprese, băi, loțiuni. Tratează fracturi cu atele, luxații cu metode chirurgicale, pansează răni, oprește hemoragii etc.

Pe ogoare, cu mîna sa aruncă semințe de porumb, grâu, ovăz, orz, secară, fiecare fel de sămînță după altă și altă metodă.

Sădește pomi fructiferi, cu rodire de primăvară, vară, toamnă și iarnă. Avea prune cît ouăle, iar perele comestibile puteau fi gustate la el pînă prin februarie-martie.

Introduce în comună vaci de Svițera (Elveția) cu debit bogat de lapte, apoi oi țigăi, păsări de casă de Islanda, de Plymonth.

Este iubit, stimat și ascultat de tot poporul, care găsește la dînsul sfat, sprijin, ajutor, îndrumare în toate problemele vieții, fiind duhovnic, medic, avocat, inginer, agronom, horticultor pentru toți.

Între timp are 7 copii, dintre care 5 au ajuns elevi la licee.

În anul 1911 este încredințat să conducă întreg protopopiatul Reghin și este distins cu brîu roșu.

În același an participă la adunarea „Astrei“, ținută la Blaj, unde Aurel Vlaicu zboară ore întregi deasupra Cîmpiei Libertății, cu avionul biplan construit de el. Zeci de mii de români se aflau adunați acolo. Se întoarce acasă plin de mîndrie națională văzînd în zborul lui Vlaicu un simbol al zborului neamului românesc spre Unirea cea Mare.

Dar bucuria părintelui Grigore se preface în mare durere în anul 1914. În luna ianuarie 1914, grav bolnav, se consultă cu tînărul asistent de la clinica medicală din Cluj, Dr. Iuliu Hațieganu, care-l internează la chirurgie pentru operație. Profesorul chirurg Dr. Makkara face laparatomia și constată că are în față un stomac și ficat invadat cu tumori canceroase și cu metastaze în toți ganglionii mesenterici. Cazul este inoperabil, deznodămîntul fatal poate surveni oricînd.

La 22 iunie 1914, în zorii unei zile de Duminică, l-a chemat Stăpînul și Domnul său la Sfînta Liturghie cerească și îmbrăcat în felon, cu patrafir, cu cruce în mîna stîngă și cu cădelnița plină de buna mireasmă a tămîiei, se prezintă la serviciul cel ceresc etern.

Nu avea nici 48 ani împliniți. Făcuse totuși multe fapte mari și lăsa 7 copii în ajutorul Domnului său.

E. N.

Sf. Taină a Maslului

(Urmare din pag. 1)

Că Sf. Maslu este o Taină Sfîntă și nu numai o simplă lucrare simbolică, rezultă din ceea ce am arătat mai sus că ne spune Sf. Scriptură despre această Sf. Taină. Pe de altă parte, din faptul că Sf. Apostoli săvîrșeau vindecări și fără ungera cu untdelemn, nu rezultă că n-ar fi existat Maslul ca Sf. Taină și nici că untdelemnul ar putea lipsi din cadrul acestei Sf. Taine. Este adevărat că Sf. Scriptură nu amintește untdelemnul în toate locurile în care vorbește despre vindecări. Dar la Iacov 5, 14—15 se cere în mod expres și untdelemn. Aici se spune că untdelemnul este materia acestei Sf. Taine, așa cum materia Sf. Botez este apa, iar materia Sf. Euharistii este pîinea și vinul; deci, nu poate lipsi.

În cadrul Sf. Taine, împărtășirea darului nevăzut al Sf. Duh se face printr-o lucrare sfîntă văzută, care nu poate lipsi, pentru că este tot atît de importantă ca darul însuși. Tocmai de această formă este condiționată comunicarea darului nevăzut al Sf. Duh.

3. Dacă Maslul este o Taină prin care se împărtășește darul vindecător al Sf. Duh, atunci de ce nu se vindecă toți bolnavii cărora li se administrează această Taină? Ba, unii bolnavi, după ce o primesc, mor! Ceea ce însemnează că nu este vorba despre o Sf. Taină, care împărtășește darul vindecător al Sf. Duh, ci numai despre o simplă lucrare simbolică.

Recunoaștem că nu toți bolnavii care primesc această Sf. Taină se vindecă de bolile lor, precum și că unii mor. Dar nu trebuie să uităm că efectul Sf. Taine depinde în primul rînd de credința primitorului. Însuși Mîntuitorul n-a putut face minuni în „patria Sa“ din cauza „necredinței lor“ (Marcu 6, 1. 5—6). Pe de altă parte, pe bolnavi i-a vindecat pentru credința lor: „După credința voastră fie vouă“ (Matei 9, 22. 29; 15, 28; 8, 10 ș. a.). De asemenea, nu vindecarea trupului este lucrul principal, ci a sufletului. Noi nu putem pricepe întru totul cum lucrează Dumnezeu în această Sf. Taină.

În concluzie, învățătura și practica ortodoxă în legătură cu Sf. Taină a Maslului au temeuri puternice în Sf. Scriptură. De aceea trebuie să le păstrăm cu toată cuviința.

C. Sîrbu

Sf. Ioan Gură de Aur Din omilia I la Cruce...

„Crucea este sărbătoare și prăznuire duhovnicească. Mai înainte crucea era nume de condamnare, dar acum a ajuns un lucru de cinste. Mai înainte era simbolul osîndirii, iar acum temeiul mîntuirii. Crucea ne-a ajuns pricină a mii de bunătați, crucea ne-a liberat de rătăcire, crucea a luminat pe cei care ședeau în întuneric, crucea ne-a împăcat cu Dumnezeu pe noi care ne războim cu El; pe noi cei înstrăinați de El, ne-a făcut ai Săi, pe noi care eram departe de El, ne-a făcut să fim aproape de El. Crucea a ajuns distrugerea dușmăniei, crucea a ajuns siguranța păcii, vistieria miilor de bunuri dăruite nouă.

Din pricina crucii... nu ne temem de săgețile aprinse ale celui rău, căci am văzut izvorul (bunătaților duhovnicești); nu mai sîntem în văduvie, căci am primit mirele; nu ne mai temem de lup, căci avem pe păstorul cel bun. „Căci eu sînt, spune Domnul, păstorul cel bun“ (Ioan 10, 11).

... În adevăr pe cruce a fost jertfit Hristos. Acolo unde este jertfa acolo este nimicirea păcatelor, acolo este împăcarea cu Stăpînul, acolo este sărbătoare și bucurie... Dar se cade să-i facem prăznuire „nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutăților și al viclășugului, ci cu azimile curăției și ale adevărului (I Cor. 5, 8).

(Culegere: D. Călugăr)

„Plecarea Vlașinilor“

(Urmare din pag. 3)

Aceste lucrări însă ne întăresc totodată negrăit de mult în dragostea față de Legea noastră străbună, față de poporul nostru dîrz, cuminte și înțelept, care a dat atîtea jertfe, ca noi, cei de astăzi, să trăim într-o țară unitară, liberă și independentă, la a cărei continuă înflorire avem obligația de a contribui cu toată ființa noastră.

Pr. T. Burcuș